

ACCIONS INICIADES PER LA UB PER IMPLEMENTAR I DESPLEGAR L'EEES

Gener 2007

1. Antecedents

Prèviament a les actuacions establertes en el desenvolupament de l'RD 56/2005, de postgraus, i la convocatòria del MEC, de 21 de març de 2006, la UB havia iniciat un conjunt d'actuacions que tendeixin a afavorir l'adaptació del procés de Bolonya. En aquest sentit, des del 2002 es van iniciar proves pilot internes en determinades titulacions de primer i segon cicles, proves l'objectiu de les quals era introduir la nova metodologia docent i el sistema de càlcul en ECTS; les esmentades proves pilot es van concentrar en les titulacions de Belles Arts, Biologia, Ciència i Tecnologia dels Aliments, Comunicació Audiovisual, Biblioteconomia i Documentació, Educació Social, Enginyeria Electrònica, Estadística, Farmàcia, Gestió i Administració Pública, Professor en Llengua Estrangera, Psicologia i Turisme (CETT), i es van acompanyar d'experiències de formació del professorat per part de l'ICE de la UB.

L'any 2004, el DURSI va fer una convocatòria per a l'adaptació de les titulacions a l'EEES, i la UB hi va presentar cinc titulacions: Biblioteconomia i Documentació, Estadística, Professor en Llengua Estrangera, Gestió i Administració Pública i Turisme (CETT, centre adscrit) i cinc més: Professor especialista en consideració a la diversitat, Professor d'Educació Física en les etapes infantil i primària, Professor generalista de l'etapa d'Educ. Infantil, Professor de Música en les etapes infantil i primària, i Professor generalista de l'etapa d'Educació Primària, en la convocatòria de l'any següent. Així mateix, el curs 2005-06 es van programar quatre màsters europeus com a prova pilot de la UB, que han estat aprovats perquè s'inclouin en la programació oficial el curs 2006-07.

Totes aquestes actuacions ens han dotat d'un camp d'experimentació que ens permet, durant els pròxims anys, plantejar les reformes necessàries de la nostra estructura acadèmica, de la nostra organització i gestió acadèmica i docent, i replantejar els processos acadèmics i les normatives actuals per adaptar-les al nou marc de competència europea.

2. Actuacions des de juny de 2005

La necessitat de dotar-nos d'un marc més complex i estructurat d'actuacions per implantar l'EEES ens porta a centrar-nos en el desenvolupament d'eines de planificació estratègica. La Universitat de Barcelona ha realitzat les accions següents, en paral·lel des de les àrees acadèmica i docent:

- 2.1. Desenvolupar el marc adequat per implantar els programes oficials de postgrau.
- 2.2. Acordar les línies bàsiques de la seva política docent.
- 2.3. Iniciar un procés de col·laboració d'actuacions estratègiques en l'àrea academicodocent per concertar accions amb els seus centres mitjançant contractes programa.
- 2.4. Fer l'encaix de la formació continuada.

2.1. Disseny del mapa de POP

En primer lloc, les actuacions conduents a dissenyar el mapa de postgraus (POP) de la UB en compliment de l'RD 56/2005 per procedir a la programació i successiva implantació dels màsters oficials i dels nous estudis de doctorat. El mes de juny del 2005 es van iniciar les primeres actuacions que permetessin a les diferents facultats que componen la UB presentar propostes de programació de títols de màsters i estudis de doctorat. El compromís del rectorat de la UB amb la seva comunitat universitària es fa sota els principis de programar una oferta molt vinculada a les nostres àrees estratègiques d'investigació i de transferència de coneixement i a les àrees que tenen una forta tradició d'excel·lència docent i que responen a les demandes de la societat.

El document aprovat pel Consell de Govern de la Universitat el 7 de juliol de 2005 contenia les directrius per desenvolupar els programes oficials de postgrau sota els criteris de prioritització de la programació basats en l'alta qualitat en la investigació i/o transferència de coneixement dels equips docents responsables en exercir la docència, l'excel·lència docent d'aquests, l'exigència de propostes interdepartamentals canalitzades pels centres i l'aposta de propostes assumides entre diversos centres, interuniversitàries i internacionals. En segon lloc, afavorir durant el temps de transició les reconversions dels programes de doctorat de qualitat i les llicenciatures de segon cicle especialitzats. Aquest document ha estat reformat i adaptat d'acord amb el procés d'aprenentatge adquirit durant un any, i aprovat novament pel Consell de Govern el 19 de juliol del 2006.

L'aposta de la UB ha estat dur a terme l'anàlisi de tota la programació possible, i demanar a tots els seus centres que tractessin de planificar el desenvolupament d'una oferta amb un horitzó temporal de més de quatre anys, per procedir en el transcurs d'aquests anys a tots els ajustaments necessaris que permetin arribar a configurar a mitjà termini un mapa de postgraus flexible, fortament vinculat a la nostra alta qualitat investigadora i l'excel·lència docent.

Els objectius establerts tracten de fer prevaler una oferta fortament transversal i interdisciplinària, i aposten per POP complexos, de mida mitjana, que continguin una oferta de màster d'estructura modular, que pot ser compartida, amb sortides tant cap a la carrera investigadora com cap a professional i vinculats d'acord amb les condicions d'accés establertes en les línies de doctorat programades per als estudis de doctorat. El POP s'ha definit com un contenidor dinàmic i flexible; pot ser molt variat en la forma i alhora molt complex, i sobretot que es converteixi en un instrument que aposti per la transversalitat del coneixement.

En els màsters s'ha desenvolupat una oferta modular. El mòdul és una unitat de contingut acadèmic coherent que permet oferir un coneixement específic, dissenyar itineraris específics, configurar l'obligatorietat i l'optativitat, i pot ser el mecanisme per anivellar coneixements segons la procedència dels estudiants i/o afavorir coneixements complementaris per accedir als estudis de doctorat.

Finalment, s'han posat les bases que garanteixin la qualitat de la nova oferta educativa i permetin la coordinació de la programació oficial amb l'oferta pròpia. En aquest sentit, l'Agència de Postgrau de la UB assumeix un doble rol per garantir la qualitat i poder aprofitar l'experiència adquirida en la gestió dels postgraus propis o no homologats.

Abans d'aprovar les propostes de programació dels màsters oficials, l'Agència de Postgrau elabora informes no vinculants de les propostes, a més de contrastar-los amb l'oferta oficial existent.

Annexos: Directrius de la UB per als programes oficials de postgraus de juliol del 2005, modificació de les directrius el 20 de juliol del 2006 i Mapa de POP de la UB novembre del 2005.

2.2. Projecte institucional de política docent

El segon Pla estratègic és el projecte institucional de política docent, la reflexió sobre el procés docent, el canvi de cultura docent del professorat i la seva millora continuada, per configurar a mitjà termini una oferta clarament orientada a l'excel·lència. L'impuls a la política docent en el context del procés de convergència a l'espai europeu d'educació superior ha estat una prioritat de l'equip rectoral que va prendre possessió dels càrrecs al final del curs 2004-05, com ho mostra el fet d'haver distribuït els temes academicodocents en dos vicerektorats, un dels quals és el de Política Docent. L'espai europeu d'educació superior és una oportunitat que hem de saber aprofitar per millorar la qualitat de la docència en sintonia amb la focalització de l'atenció en el procés d'aprenentatge. A més, s'ha plantejat la necessitat de posar en marxa un procés de participació del conjunt del professorat de la Universitat de Barcelona que ajudarà a configurar prioritats compartides per millorar la docència i, alhora, es promourà un procés que per si mateix ha d'ajudar a replantejar el paper de la qualitat docent en la institució universitària.

En el marc de l'espai europeu d'educació superior, el mes de novembre de 2005 es va presentar el document base que iniciava el procés d'elaboració d'un *projecte institucional i estratègic de política docent*. Es va pretendre que el professorat de la UB se sentís "particip d'un projecte col·lectiu, d'un projecte d'universitat". A partir d'un document marc presentat el mes de novembre de 2005, cada centre (facultats i escoles universitàries), els departaments, els grups d'innovació i alguns professors i professores a títol personal van fer arribar les seves propostes al Vicerectorat. També es van recollir les aportacions de diverses jornades de treball, que s'inclouen com a referències en annexos a aquest apartat. Es va crear una *comissió assessora* del procés amb representació de cada un dels centres de la Universitat, amb experts en docència universitària i amb responsables d'unitats tècniques relacionades amb la gestió docent, que va ajudar a orientar i dinamitzar el procés. Així mateix, es va posar en marxa una *pàgina web* específica en la qual s'han anat recollint els documents, la informació sobre les jornades impulsades pel Vicerectorat i sobre jornades de docència organitzades internament per diversos centres. El 21 de març de 2006 es va presentar al Consell de Govern la *primera proposta* de Projecte institucional de política docent que posteriorment es va fer públic per al conjunt de la Universitat, amb l'obertura d'un període d'esmenes i de noves aportacions fins a la fi del mes d'abril de 2006. El Projecte recull una proposta d'objectius generals de política docent i per a cada un dels àmbits esmentats anteriorment una anàlisi de punts forts i punts febles, objectius, accions per desenvolupar, indicadors d'avaluació i un calendari orientatiu.

El procés d'elaboració d'aquest projecte va ser paral·lel i, alhora, va incloure altres processos de millora de la docència articulats al voltant dels següents grans eixos:

a) Proves pilot de llicenciatures amb les directrius de l'espai europeu d'educació superior. Al llarg dels últims mesos s'ha donat una atenció preferent als estudis pilot per a la convergència cap a l'espai europeu d'educació superior que té en marxa la UB i als nous estudis de màster que es pretén implantar el pròxim curs 2006-07. En aquesta línia de treball s'ha pogut partir de l'experiència acumulada pels estudis pilot i per grups de treball que han aportat experiències i reflexions sobre innovacions docents en sintonia amb l'espai europeu d'educació superior.

b) Acció tutorial i orientació adreçada a l'alumnat. La Universitat de Barcelona té una llarga tradició en el desenvolupament d'un model de tutoria de carrera; no obstant això, s'ha considerat que en el context de l'espai europeu d'educació superior era necessari repensar aquest model i ampliar-lo amb una potenciació de la tutoria acadèmica (de l'assignatura).

c) Metodologia, materials didàctics. Aquest àmbit inclou una sèrie de qüestions nuclears per possibilitar el procés de convergència en sintonia amb el nou paradigma centrat en el procés d'aprenentatge i que pren les competències com a referència. Les accions més destacades realitzades han estat les següents: aprovació per part de la Comissió Acadèmica delegada del Consell de Govern de la UB de criteris per a l'*avaluació i certificació de projectes d'innovació* docent (3 de novembre de 2005), i la creació d'un comitè encarregat de proposar una *nova normativa d'avaluació i qualificació* dels aprenentatges en sintonia amb l'EEES. I, finalment, la posada en marxa d'una *base de dades d'innovació* que permet expedir automàticament certificacions individuals de projectes d'innovació en l'espai personal de cada docent (en el web) i informar-ne altres unitats tècniques.

d) Avaluació dels aprenentatges i innovació docent. Des de l'any 2003, la Universitat de Barcelona avalua la docència del professorat funcionari que compleix un quinquenni de docència i sol·licita ser avaluat per optar a un complement autonòmic. L'experiència acumulada ha de permetre ara generalitzar un model d'avaluació —un nou model a partir de l'experimentat— per a tot el professorat de la UB. En aquesta línia, el curs 2004-05 es va crear una comissió per elaborar una proposta d'*adaptació* de l'enquesta d'opinió per a la valoració de la docència en *pràctiques assistencials*. I el curs 2005-06 es va crear una Comissió d'Experts per proposar un *nou model* que sigui generalitzable per al conjunt del professorat de la UB.

e) Suport a la docència. En una línia de treball que pretén incentivar la innovació i la millora docent en el context de l'EEES, es proposa articular un sistema de suport a la docència que reforci una política activa d'incentivació. Aquest és, per tant, un dels reptes importants de la política docent, especialment complex en una Universitat de grans dimensions i distribuïda en diversos campus. Des del final del curs 2004-05 fins a l'actualitat s'ha anat desenvolupant un sistema de suport, articulat al voltant del Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) i que compta amb *Punts de suport a la docència* a tots els campus. Tot i que la trajectòria —encara curta— sembla altament positiva, en l'actualitat s'estan impulsant línies de millora que fan referència fonamentalment a dos aspectes: la difusió dels serveis de suport que s'ofereixen per incrementar-ne l'ús per part dels docents i el treball coordinat de diferents unitats (CRAI, ICE, Programa de Millora i Innovació Docent, Tecnologia, etc.) per configurar, en el termini de pocs mesos, un portal únic de suport a la docència.

f) Formació, assessorament i fòrums d'intercanvi docent entre el professorat.

Fruit de la política de la Universitat dels últims anys i del nou context generat per l'espai europeu d'educació superior, les demandes de formació per part del professorat s'han anat incrementant notablement. Això ha portat també a un increment de l'oferta formativa, però, en el moment actual, ha obligat a replantejar les característiques d'aquesta oferta i de la formació dels docents a la UB. La formació depèn de l'ICE a partir de les directrius de l'equip rectoral.

En línia amb el conjunt de la política docent, des de fa uns mesos es treballa per implicar els centres en l'acció formativa, i prioritzar la resposta a les necessitats i demandes provinents d'ells, en comptes de potenciar una oferta genèrica. Així mateix, encara que durant un temps hi havia una línia formativa denominada d'*espai europeu d'educació superior*, es va optar per fer-la desaparèixer, ja que va semblar més lògic contextualitzar tota la formació en el procés de convergència cap a l'EEES.

Els diferents programes formatius de l'ICE relacionats amb la docència universitària es desenvolupen actualment amb una doble finalitat: adaptar-se millor a les necessitats específiques del professorat de cada centre —o de cada departament o grup— i buscar alternatives per incrementar el nombre de professors i professores a qui sigui possible oferir formació per a la millora de la docència. Les accions més rellevants dutes a terme al llarg dels últims mesos han estat les següents: formació per a *professorat novell* i *formació continuada*. La posada en marxa de la figura del *coordinador o coordinadora de formació*, acordat entre cada centre i l'ICE i que rep l'encàrrec del vicerector de Política Docent de detectar les necessitats de formació i recollir els suggeriments del seu centre sobre l'organització d'activitats formatives, dissenyar i planificar amb l'ICE programes i activitats de formació del professorat del seu centre i informar aquest professorat de les diferents opcions de formació que s'ofereixen, orientar el professorat del seu centre en el procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior, ja sigui proporcionant directament informació o assessorant sobre on es pot obtenir, etc. *L'assessorament als estudis pilot i als nous màsters* de l'espai europeu d'educació superior i la formació de *tutors i tutores* a partir de la petició dels coordinadors de plans d'acció tutorial en línia amb les directrius que es van acordant en les sessions de treball que es realitzen amb el Vicerectorat.

2.3. Elaboració d'un pla estratègic academicodocent

La segona actuació consisteix en l'elaboració d'un Pla estratègic academicodocent de la UB per als pròxims quatre anys que permeti afrontar els reptes de manera coordinada i ordenada entre tots els centres que integren la Universitat. Això ha de permetre dur a terme, de manera progressiva i planificada, el disseny del nou mapa de titulacions de grau i postgrau amb l'estudi del conjunt de títols universitaris de grau i postgraus que pot i ha d'oferir la UB. És també fonamental el canvi de cultura docent i organitzativa de la funció docent.

El Pla estratègic academicodocent consta, al seu torn, d'un Pla estratègic d'ordenació acadèmica, un Pla estratègic docent i un Pla estratègic d'estudiants. Es tracta de desenvolupar les estratègies per aplicar les noves titulacions homologades d'acord amb

l'aplicació de l'EEES, el desenvolupament dels seus programes formatius amb l'establiment dels requisits i mecanismes que garanteixin la qualitat. En el cas del Pla estratègic d'ordenació acadèmica s'està elaborant des del Vicerectorat de Política Acadèmica i des dels centres perquè s'acabi concretant en un Contracte programa per als cursos 2007-08 i 2008-09. En el cas del Pla estratègic de política docent o projecte institucional de política docent, s'està elaborant amb la participació oberta a tota la comunitat universitària i coordinat pel Vicerectorat de Política Docent. L'últim instrument d'actuació estratègica serà abordat a partir de setembre de 2007.

El disseny de la primera fase es va dur a terme durant els mesos de novembre i desembre de 2005. La segona fase es va començar a desenvolupar el gener de 2006 fins al mes d'abril de 2006 i ha consistit en la presentació de les diferents actuacions que han de conduir a l'elaboració del procés de planificació. Els vint centres de la UB han estat implicats en aquest procés, amb reunions amb els seus òrgans de govern i principals responsables de la gestió del centre per analitzar les fases d'elaboració del procés. Així mateix, s'han realitzat reunions obertes a tot el professorat i personal d'administració i serveis per informar de l'inici del procés i implicar-los en l'elaboració dels seus respectius plans estratègics. La tercera fase, iniciada al curs 2006-07, consistirà en l'elaboració dels plans dels respectius centres i del conjunt de la UB, que permetin fixar objectius d'actuació i establir indicadors de seguiments i d'avaluació de resultats al final del procés. En aquesta fase s'utilitzaran tots els resultats obtinguts dels processos d'avaluació institucional que ha elaborat la UB juntament amb els òrgans responsables de garantir la qualitat del sistema universitari, com ara l'AQU i l'ANECA, i s'estudiaran les propostes de millora per poder realitzar-les. Es disposa d'un primer document d'anàlisi quantitativa dels principals indicadors per centres del procés formatiu de les diverses titulacions, actualitzat el 2006. A partir d'aquesta quantificació en indicadors del procés formatiu de la UB en tots els seus nivells, s'elaborarà una anàlisi DAFO per identificar totes les propostes de millora del sistema que permetin elaborar l'oferta futura de titulacions. La quarta fase consistirà en l'elaboració de contractes programes i el finançament de les propostes d'actuació a través dels indicadors acordats. Aquesta fase està programada per al període entre novembre de 2006 i febrer de 2007. La cinquena fase, la més llarga del procés, serà la posada en marxa de les actuacions i el seguiment dels resultats fins al 2009.

2.4. Formació continuada/permanent UB i un encaix dins de l'EEES

Un altre tema d'envergadura que ha iniciat aquest Rectorat des del Vicerectorat de Política Acadèmica és la revisió de l'oferta actual de títols propis i la conveniència de continuar programant-los, amb una atenció especial a l'oferta de postgraus propis que gestiona l'Agència de Postgrau i la connexió entre la formació continuada i l'oferta oficial de segon cicle. Tenir l'esquema de conjunt pot facilitar l'estructuració progressiva de la formació. Aquesta qüestió és clau i s'ha començat a planejar en el marc d'unes jornades convocades per la UB l'abril del 2006 entre diverses universitats espanyoles que ja han estat treballant en el marc d'una xarxa sobre oferta de postgraus universitària i que han permès traçar les qüestions clau a què ens enfrontarem els pròxims anys. És necessari començar a estudiar la situació actual i quins reptes cal establir per convertir l'actual programació de títols propis de màsters i postgraus en el sistema de mesurament ECTS i la seva consegüent acreditació per garantir-ne la transferibilitat al suplement europeu al títol com a crèdits garants de la formació continuada de l'estudiant.

Annexos: Actuacions estratègiques del Vicerectorat de Política Acadèmica de la UB, gener 2006. Indicadors de qualitat de la programació docent de la UB 2006. Projecte institucional i estratègic de política docent, <http://www.ub.edu/comint/projdocent/index.html>, i Programa d'actuacions de l'ICE de la UB, <http://www.ub.edu/ice/index4.htm>.

3. El desenvolupament dels plantejaments estratègics 2007-2009

El desembre de 2006, la UB s'ha compromès davant la DGU, en funció de la convocatòria del MEC, per al desplegament de l'EEES en les següents accions que desenvolupen el marc d'actuacions estratègiques descrit.

3.1. Disseny i implantació d'un campus virtual de la UB com a recurs per a la docència semipresencial i suport per a la docència presencial.

Incentius a l'excel·lència i innovació docents: aplicació de noves metodologies docents i d'avaluació dels aprenentatges, amb una atenció especial a la participació dels estudiants.

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte:

- Vicerectorat de Política Docent
- Unitat de Tecnologia
- Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI)

Objectius:

1. Acordar un document que estableixi com s'ha d'entendre el concepte de semipresencialitat a la UB.
2. Desenvolupar el campus virtual de la UB.
 - 2.1. Elaborar un model pedagògic de campus virtual en sintonia amb les directrius de l'EEES: orientacions per a l'ús del campus virtual per a la docència semipresencial a la UB.
 - 2.2. Connectar la nova plataforma tecnològica a aplicacions actuals de la UB.
3. Preparar la implantació del campus virtual per al curs 2007-08.
 - 3.1. Assessorar el professorat sobre la utilització del campus virtual.
 - 3.2. Facilitar l'accés de l'alumnat al campus virtual.
4. Participació en la millora de la plataforma interuniversitària d'intercanvi acadèmic, "Intercampus", en assignatures i activitats de l'espai europeu.

Metodologia:

- Proposta d'un document sobre el concepte de semipresencialitat a la UB elaborat amb l'assessorament d'experts. Debat sobre el document en cada centre. Aprovació del document final.
- Elaboració d'una guia per orientar l'ús del campus virtual, amb l'assessorament d'experts. Difusió.
- Realització d'experiències pilot d'assignatures en la nova plataforma tecnològica. Anàlisi dels punts forts i dels punts febles, i propostes de millora.
- Informació adreçada al professorat sobre la utilització del campus virtual com a recurs per a la docència.

- Activitats de formació de professorat per a l'ús del nou campus.
- Disseny de la informació adreçada a l'alumnat per facilitar-li l'accés al campus.

Indicadors:

1. Document sobre el concepte de semipresencialitat a la UB.
2. Guia per orientar l'ús del campus virtual (model pedagògic).
3. Anàlisi dels punts forts i punts febles de les experiències pilot. Propostes de millora.
4. Activitats realitzades de formació del professorat.
5. Documents informatius per a l'alumnat per facilitar-li l'accés al campus.
6. Participar en la proposta de nou conveni d'Intercampus.

Calendari d'execució del projecte

Acord sobre el concepte de semipresencialitat a la UB.	Gener-abril de 2007
Elaboració i difusió d'una guia per orientar l'ús del campus virtual (model pedagògic).	Abril-juny de 2007
Experiències pilot. Anàlisi dels punts forts i punts febles. Propostes de millora.	Setembre de 2006 – maig de 2007
Formació del professorat.	Gener-setembre de 2007
Documents d'informació per a l'alumnat per facilitar-li l'accés al campus.	Abril-juny de 2007

3.2. Millora dels procediments d'acollida informació i orientació dels estudiants: creació de la Unitat d'Atenció a l'Estudiant (UAE)

Desenvolupament de la dimensió social del procés de Bolonya: millora dels procediments d'acollida, informació i orientació adreçades als estudiants. Atenció a la diversitat.

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte:

- Vicerectorat d'Estudiants
- Vicerectorat de Política Docent (acció tutorial)

Les actuals unitats administratives són les següents:

- Captació i Atenció. Som UB
- Organització i Atenció a Estudiants i Centres
- Serveis i Programes per a l'Estudiant (programes d'integració)
- Fidelització i Borsa de Treball
- Màrqueting i Societat-Empresa

Objectius:

1. Crear una unitat dedicada únicament i exclusivament a l'atenció de l'estudiant en les diferents etapes de la seva vida d'estudiant.
2. Millorar tant l'accés dels estudiants a la informació i orientació, com el format i els espais on s'estan oferint els serveis.
3. Dissenyar un Observatori d'Estudiants.

4. Dissenyar un model d'acció tutorial que es refereixi tant a la tutoria acadèmica com a la tutoria de titulació, que parteixi de la trajectòria de la UB i que respongui al marc de l'espai europeu d'educació superior: normativa d'acció tutorial i d'orientació (per al grau i per al postgrau).
5. Iniciar el desenvolupament d'un pla de formació i d'intercanvi d'experiències per a professorat amb tutoria i per a professorat coordinador d'acció tutorial.

Metodologia:

- Donada la dispersió dels estudiants en els campus de la UB, es cercarà una ubicació per a la UAE que permeti la proximitat al major nombre d'estudiants.
- Creació d'un espai virtual de la UAE (telèfon i web propis que la identifiquin).
- Redimensionament de l'estructura administrativa actual per tal d'afavorir la coordinació dels diferents programes d'atenció a l'estudiant (acollida, informació, orientació i integració).
- Elaboració d'un model d'acció tutorial.
 - ✓ Treball amb experts.
 - ✓ Proposta d'un document. Tramesa als responsables de plans d'acció tutorial dels ensenyaments que en tenen, per tal que puguin fer-hi esmenes i propostes. Proposta d'un segon document. Tramesa als centres. Proposta d'un tercer document.
 - ✓ Jornada de treball amb representants de cada centre.
 - ✓ Aprovació del document.
- Disseny i primeres experiències d'implantació d'un Pla de formació i d'intercanvi.
 - ✓ Activitats de formació i intercanvi entre professorat amb tutoria.
 - ✓ Activitats de formació i intercanvi entre professorat coordinador d'acció tutorial.

Indicadors:

1. Disponibilitat dels espais on estarà ubicada la UAE.
2. Disponibilitat del telèfon i disseny del web que identifiqui la UAE i/o els seus programes.
3. Disseny de la UAE: definida l'estructura funcional, administrativa i física.
4. Projecte de l'Observatori d'Estudiants.
5. Normativa d'acció tutorial i d'orientació.
6. Activitats realitzades de formació i d'intercanvi d'experiències entre professorat tutor i entre professorat coordinador d'acció tutorial.

Calendari d'execució del projecte:

Disseny de la UAE: definida l'estructura funcional, administrativa i física. Disponibilitat del telèfon.	Gener-febrer de 2007
Disponibilitat dels espais on estarà ubicada la UAE.	Febrer-maig de 2007
Disseny del web que identifiqui la UAE i/o els seus programes.	Març-juny de 2007
Projecte de l'Observatori d'Estudiants	Febrer-setembre de 2007
Acord sobre una normativa d'acció tutorial i d'orientació.	Desembre de 2006 – abril de 2007

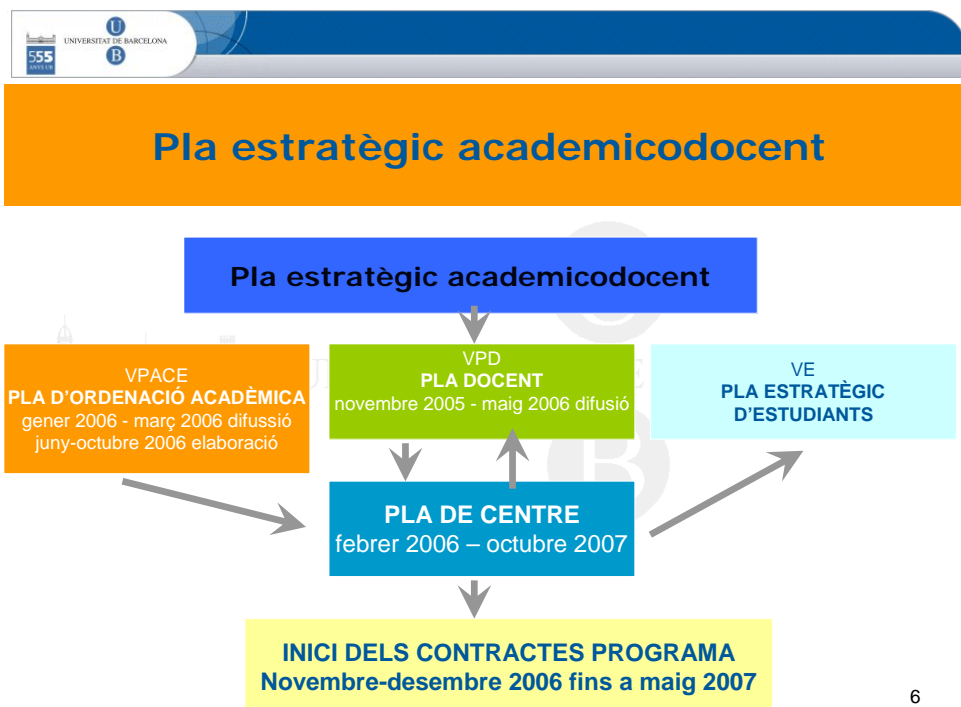
Formació i intercanvi d'experiències entre professorat amb tutoria i entre professorat coordinador d'acció tutorial.

Gener-setembre de 2007

3.3. Implantació de contractes programa academicodocents entre els centres i els Vicerectorats per impulsar el procés de convergència cap a l'EEES i la qualitat docent

Els requisits de l'EEES introdueixen la necessitat d'establir una cultura de la qualitat interna a l'hora d'oferir els ensenyaments que el centre imparteix, tant de primer com de segon cicle, amb l'estructura de la declaració de Bolonya. Per iniciar el camí de la qualitat, a la UB, com un dels passos inicials necessaris, s'ha començat a elaborar un procés de planificació a mitjà termini en els temes academicodocents, que tindrà el seu encaix a llarg termini en el Pla estratègic horitzó 2020.

El projecte, iniciat conjuntament pels vicerectorats de Política Acadèmica i Convergència Europea, de Política Docent, i d'Estudiants, representa l'elaboració d'un Pla estratègic academicodocent amb l'estructura següent:

6

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte:

- Vicerectorat de Política Acadèmica i Convergència Europea
- Vicerectorat d'Estudiants
- Vicerectorat de Política Docent
- Vicerectorat de Política Internacional
- Centres

Objectius:

1. Acordar i signar amb cadascun dels centre de la UB un contracte programa intern academicodocent, amb els eixos següents:
 - a) Adaptació dels ensenyaments a l'EEES.
 - b) Elaboració del programa formatiu del centre.
 - c) Acció tutorial i orientació a l'estudiant.
 - d) Innovació metodològica, organitzativa, en els materials didàctics i en l'avaluació.
 - e) Avaluació de l'activitat docent.
 - f) Suport a la docència.
 - g) Formació i intercanvi entre el professorat.
 - h) Comunicació en l'àmbit docent.

Metodologia:

- Aprovació d'un document marc.
- Proposta de cada centre: objectius, accions, indicadors d'avaluació i calendari. Negociació.
- Aprovació del contracte programa academicodocent de cada centre, amb l'especificació d'objectius, accions, indicadors per a l'avaluació dels objectius, calendari, responsables i pressupost.

Indicadors:

1. Contractes programa academicodocents signats amb els centres.
2. Accions dels contractes programa relacionades directament amb la pròrroga del Contracte programa entre la UB i la Generalitat.

Calendari d'execució del projecte:

Elaboració i acord sobre el contracte programa amb cada centre.	Desembre de 2006 – maig de 2007
---	---------------------------------

3.4. Mecanismes de desenvolupament de la qualitat docent

Establiment de processos interns de planificació i garantia de la qualitat docent dels nous ensenyaments: disseny i implementació de sistemes de garantia de la qualitat per als nous ensenyaments. Avaluació i seguiment del desenvolupament dels nous postgraus. Avaluació i seguiment de les experiències pilot d'ECTS.

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte

- Vicerectorat de Política Acadèmica i Convergència Europea
- Vicerectorat de Política Docent
- Vicerectorat de Professorat
- Centres
- Unitat d'Informació, Avaluació i Prospectiva

Objectius:

1. Definir i implantar indicadors de qualitat per a la planificació, l'execució i l'avaluació docents.

- 1.1. Aprovar una normativa per dissenyar i elaborar els plans d'estudis de la UB, coherent amb l'espai europeu d'educació superior.
- 1.2. Implantar la nova normativa de plans docents per a ensenyaments amb les directrius de l'EEES.
- 1.3. Implantar la nova normativa d'avaluació i qualificació dels aprenentatges.
2. Incrementar la quantitat i la qualitat de la difusió del procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior entre el professorat.
3. Difondre les experiències dels ensenyaments pilot a la resta de la UB.
4. Difondre el procés de convergència cap a l'espai europeu d'educació superior entre el personal d'administració i serveis per afavorir-ne la implicació.
5. Acordar una terminologia academicodocent de la UB.
6. Aprovar una normativa de dedicació acadèmica del professorat que s'adigui amb les necessitats de l'espai europeu d'educació superior, que reconegui les tasques per a la millora docent —incloses les de gestió— i que tingui en compte un equilibri entre docència, recerca i transferència
7. Establir criteris per al reconeixement i per a la valoració de grups d'innovació docent de la UB.

Metodologia:

- Elaboració consensuada d'una normativa de plans d'estudis.
- Adequació del suport tecnològic per emplenar els plans docents. Informació adreçada al professorat.
- Sessions d'informació per al professorat sobre la nova normativa de plans docents i sobre la d'avaluació.
- Inici de la realització de sessions d'informació i de debat sobre qüestions nuclears del procés de convergència cap a l'EEES.
- Activitats de difusió de les experiències dels ensenyaments pilot.
- Activitats de formació del PAS relacionades amb la gestió academicodocent en l'espai europeu d'educació superior.
- Elaboració d'un document sobre terminologia academicodocent oficial de la UB, amb la participació dels deganats i de les direccions dels centres.
- Acord sobre un document de dedicació docent.
- Partint de l'experiència de la UB, aprovació d'una normativa per al reconeixement i per a la valoració de grups d'innovació docent.

Indicadors:

1. Document per a l'elaboració de plans d'estudis de la UB.
2. Plans docents aprovats com a mínim en el 50 % dels ensenyaments amb les directrius de l'EEES.
3. Sessions informatives realitzades sobre el nou model de pla docent i sobre el nou model d'avaluació.
4. Sessions d'informació i debat sobre qüestions nuclears del procés de convergència cap a l'EEES.
5. Sessions i accions d'informació sobre les experiències dels ensenyaments pilot.
6. Activitats de formació del PAS relacionades amb el procés de convergència cap a l'EEES.
7. Document de terminologia academicodocent de la UB.
8. Document sobre dedicació docent.
9. Normativa sobre reconeixement i valoració de grups d'innovació docent.

Calendari d'execució del projecte

Document per a l'elaboració de plans d'estudis de la UB.	Febrer-abril de 2007
Aprovació de plans docents d'assignatures.	Març-juliol de 2007
Sessions informatives sobre el nou model de pla docent i el nou model d'avaluació.	Gener-setembre de 2007
Sessions d'informació i debat sobre qüestions nuclears del procés de convergència.	Gener-setembre de 2007
Informació sobre les experiències pilot.	Gener-setembre de 2007
Formació del PAS sobre el procés de convergència cap a l'EEES.	Gener-setembre de 2007
Document de terminologia academicodocent de la UB.	Gener-març de 2007
Document sobre dedicació docent.	Gener-maig de 2007
Normativa sobre reconeixement i valoració de grups d'innovació docent.	Gener-febrer de 2007

3.5. Avaluació, propostes de millora i implantació de millores de les infraestructures docents

Adequació i millora d'infraestructures docents: avaluació i millora de les infraestructures docents.

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte:

- Vicerectorat de Política Acadèmica i Convergència Europea
- Vicerectorat de Política Docent
- Centres
- CRAI

Objectius:

1. Avaluar l'adequació de les infraestructures docents dels centres i fer-ne propostes de millora per adequar-les a l'EEES.
2. Millorar el suport transversal a la docència.
 - 2.1. Millorar el suport a la docència, prenent el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) com a referència articuladora d'aquest suport: oferir al professorat un servei de recursos d'informació per a la docència que agrupi i centralitzi tota la informació docent d'interès per al professorat.
 - 2.2. Crear un servei d'assessorament i informació sobre difusió del coneixement (materials docents, drets d'autoria i accés a la informació) en publicacions digitals.
 - 2.3. Millorar i optimitzar els recursos tecnològics per a la docència: promocionar l'aplicació del GR@D com a suport tecnològic bàsic per a la planificació i la gestió docents, tant en les experiències pilot de grau com en les de postgrau.

Metodologia:

- Avaluació de la infraestructura docent de cada centre per a una millor adequació a l'EEES: punts forts i punts febles, propostes de millora, viabilitat de les propostes.

- Implantació d'un servei d'informació per a la docència, amb una atenció presencial a totes les biblioteques de la UB i una atenció virtual de 24 hores × 7 dies a la setmana.
- Integració del Programa de millora i innovació docent en el CRAI.
- Coordinació dels serveis del CRAI amb els de l'ICE. Reunions de coordinació.
- Difusió de l'aplicació GR@D a tots els agents implicats (professorat, PAS i estudiants).

Indicadors:

1. Informe i propostes de millora de cada centre sobre l'adequació de les infraestructures docents.
2. Informació adreçada al professorat sobre la posada en marxa del servei d'informació per a la docència.
3. Posada en marxa del servei d'assessorament i informació sobre difusió del coneixement.
4. Ús de l'aplicació GR@D per part de centres i departaments.

Calendari d'execució del projecte:

Informe i propostes de millora de cada centre sobre l'adequació de les infraestructures docents.	Febrer–setembre de 2007
Posada en marxa del servei d'informació per a la docència.	Gener–setembre de 2007
Posada en funcionament del servei d'assessorament i informació sobre difusió del coneixement.	Gener–febrer de 2007
Ús de l'aplicació GR@D per part de centres i departaments.	Març–setembre de 2007

3.6. Promoció de la mobilitat internacional dels estudiants de la UB. Implantació de bones pràctiques en els programes de mobilitat internacional

Incentius per a la cooperació nacional i internacional: millora de la projecció internacional de la Universitat.

La promoció de la mobilitat internacional i la supressió dels obstacles per garantir-ne el ple exercici per part dels estudiants constitueix una de les línies prioritàries del procés de Bolonya, que calia consolidar en el període 2005–2007 i que segueix incorporada al programa de treball de la cimera de Londres del 2007. És una línia d'actuació que adquireix una rellevància especial en el moment en què se celebren els 20 anys d'existència del programa ERASMUS i s'inicia el nou Programa d'acció en l'àmbit de l'aprenentatge permanent per al període 2007–2013, aprovat el 15 de novembre de 2006. En el marc de la UB, aquesta activitat presenta en aquests moments uns reptes específics que exigeixen donar un impuls important a la política d'internacionalització de l'alumnat de la UB. Cal que aquest impuls, però, es fonamenti en l'adopció de les millors pràctiques disponibles en aquest àmbit, per tal de remoure efectivament els obstacles de caràcter organitzatiu, acadèmic, cultural, socioeconòmic i lingüístic.

Nom de les principals unitats que es preveu que duguin a terme el projecte:

- Vicerectorat d'Estudiants
- Unitat de Relacions Internacionals
- OAEC
- Servei de Beques

Objectius:

1. Identificar i implementar les mesures necessàries relatives a la promoció i la gestió de la mobilitat internacional que permetin incrementar el nombre de mesos / d'estudiants de la UB que accedeixen a aquests programes i, especialment, al programa ERASMUS.

2. Identificar i implementar les mesures necessàries relatives a la gestió de la mobilitat internacional d'estudiants que garanteixin que aquesta mobilitat es produeix en els termes qualitius adequats, d'acord amb les millors pràctiques emprades a les universitats europees.

Metodologia:

La metodologia per a l'assoliment d'aquests objectius s'ha de caracteritzar per la participació i la implicació de les unitats i dels serveis de la UB amb competències en la gestió de la mobilitat internacional d'estudiants, sota la direcció del Vicerectorat de Política Internacional. Les sessions internes s'han de realitzar principalment en el marc de la unitat de Relacions Internacionals de la UB, però en les discussions han de participar també el Servei de Beques, l'OAEC i el Servei de Gestió Acadèmica, així com la Comissió de Mobilitat Internacional de la UB, formada pels responsables de relacions internacionals dels centres de la UB, i l'Escola d'Idiomes Moderns de la UB.

Les discussions s'han d'orientar en quatre línies:

- Difusió, disponibilitat i qualitat de la informació relativa als programes de mobilitat acadèmica internacional.
- Preparació de les convocatòries i de les accions de suport vinculades a la mobilitat acadèmica internacional d'estudiants i, en particular, de millora de les condicions per a la realització d'estades dels estudiants de la UB a les universitats estrangeres.
- Qüestions relatives al sistema d'assegurances de l'estudiant mentre realitza la seva estada a la universitat estrangera.
- La reorganització del procediment per a la realització de pràctiques dels estudiants de la UB en institucions i empreses estrangeres.

Indicadors:

1. Programes internacionals de mobilitat en els quals participa la UB.
2. Percentatge de convenis, *partenariats* i consorcis amb universitats europees en els quals participa la UB.
3. Percentatge d'estudiants de la UB que sol·liciten una estada acadèmica en el marc de programes o convenis internacionals i percentatge d'estudiants de la UB

que realitzen una estada acadèmica en el marc de programes o convenis internacionals.

4. Percentatge d'estudiants que cursen una titulació doble o conjunta en ensenyaments oficials de grau o de postgrau.
5. Percentatge d'estudiants de la UB que realitzen una estada de pràctiques en el marc de programes o convenis internacionals.
6. Percentatge d'estudiants matriculats en cursos oficials de llengua estrangera.
7. Percentatge d'utilització del web sobre mobilitat internacional per als estudiants de la UB.
8. Nombre de membres del personal adscrit a les unitats específiques que tenen competències en l'àmbit de la mobilitat d'estudiants.
9. Percentatge del pressupost anual que es dedica a les accions d'internacionalització de l'alumnat de la UB.

Calendari d'execució del projecte

Preparació i difusió de mesures de promoció de la mobilitat d'estudiants de la UB	Setembre–novembre de 2006
Publicació de convocatòries i mesures de suport	Desembre de 2006 – gener de 2007
Execució de les mesures de suport i de promoció de la mobilitat d'estudiants de la UB	Gener – setembre de 2007
Estades de primer semestre i de segon semestre	Setembre de 2006 – setembre de 2007

4. Constitució de la Comissió de Plans d'Estudis amb directrius de l'EEES

No hi ha cap dubte que la Declaració de Bolonya de 1999 ha estat un punt de partida molt important per als canvis que s'han de dur a terme en l'educació superior a Europa.

Els comunicats fets al llarg d'aquests anys per la Comissió Europea assenyalen la necessitat que les universitats tinguin molta més autonomia i independència en el moment de dissenyar els plans d'estudis que volen impartir.

En aquest context, la Universitat ha d'emprendre una profunda reforma en molts aspectes, tal com assenjala el mateix document del MEC, entre els quals cal destacar l'estructura i l'organització dels ensenyaments en tots els canvis metodològics que això comporta i amb la voluntat per part del Ministeri de potenciar l'autonomia, i alhora es pretén augmentar la rendició de comptes després de la implementació.

Es fa necessari, per tant, que la Universitat de Barcelona vagi configurant el nou marc de titulacions (grau, màster i doctorat) amb l'objectiu de tenir en compte no solament la formació inicial, sinó també la formació al llarg de la vida que volem oferir.

A partir del darrer document del MEC sobre les directrius generals dels nous estudis, cal obrir un debat profund en el si de la comunitat universitària amb les persones que han estat treballant al llarg dels darrers anys amb el nou enfocament, ja sigui coordinant o

participant en les propostes de llibres blancs, o bé pel seu coneixement dels canvis, per arribar a unes propostes concretes sobre les directrius pròpies de la UB.

La línia d'actuació del Vicerectorat de Política Acadèmica és constituir una Comissió de Titulacions i Plans d'Estudis amb directrius de l'EEES per elaborar els documents que posteriorment siguin discutits en els diferents òrgans de govern.

Membres:

Rosa Nonell

Gaspar Coll

Montserrat Camps

Salvi Turro

Ana M. Calvera

Xavier Triado

Marina Solé

Ernest Pons

Pere Santanach

Claudi Mans

Eduard Vives

Antoni Díaz

Manel Viader

Josep Carreras

Marga Peya

Miquel Martínez

Assumpció Estivill

Rosa Sayós

Joan M. Malapeira

Helena Puig

Paquita Blázquez

Ramon Plandiura

Núria Casamitjana

Valentí Llagostera

Gaspar Rosselló

Toni Forés

Antoni Vallés

Artur Parcerisa

Jordi Ortín

Ernest Abadal

Mar Campins

